

Načaja vsak četrtek
in velja s poštnino
ved in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta " 2.—
za četr leta " 1.—

Marčnina se pošilja
upravnosti v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovredi.

Doležniki katol. ti-
skovnega društva do-
vajajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 11.

V Mariboru, dne 13. marca 1902.

Tečaj XXXVI.

Zaspana politika.

Skoraj dan za dnevom opazujemo, da odpadajo iz naših slovenskih vrst možje ter prestopajo v nemškatarski tabor. In dočim so bili pri nas in med nami ti možje krotke ovčice, ki nikomur niso nič žalega storili, postanejo na nasprotni strani grabežljivi volkovi, ki s strastjo iščejo svojega plena. Kaj je temu krivo? Temu je kriva: naša zaspana politika brez načrta, brez organizacije.

Nemškatarska stranka na Spodnjem Štajerskem je dobro organizirana in ima jasen načrt za svoje delovanje. Nemškutarji napadajo občino za občino, okrajni zastop za okrajnim zastopom, deželnozborski mandat za deželnozborskimi mandatoma. Svoje stare postojanke in na novo pridobljene postojanke branijo s strastno in silovito ljubeznijo. In vedno so njih oči obrnjene na nove pridobitve. Kako uzorno je urejeno njihovo prodiranje z nemškim šolstvom! Dvoježične šole padajo, druga za drugo, in v trgih in mestih nastajajo samonemške šole. Dvoježično šolo pa obesijo okolici, ki jo seveda z navdušnostjo sprejme. Nemškutarji pa se smejojijo tej navdušnosti, oni gledajo v bodočnost: ker tudi to jabolko bo dozorelo, nemška šola bo padla v okolico, dvoježično drevo pa se bo zopet pomaknilo nekoliko v stran, da prinese nov sad. V delovanju naših nemškatarskih nasprotnikov se nahaja načrt in vtrajnost. Njih voditelji so o vsem natančno poučeni. Dobro poznajo vse somišljenike po deželi in z njimi prijateljski občujejo. Somišljeniki pa so dobro poučeni o nakanah in načrtih

svojih voditeljev. Na nasprotni nam strani se v politiki res dela in dela se po načrtu za jasno določene cilje. In to daje nemškatarskim vrstam navdušenje, pogum in privlačno moč in to je razlog, da je njihova moč na Spodnjem Štajerskem dosedaj nepremagljiva.

Res, tudi mi spodnještajerski Slovenci imamo svoje vzore, svoje ideale. Danes kričimo: «Proč od Gradca!», jutri vpijemo: «Slovensko vseučilišče v Ljubljano!», tretji dan zahtevamo kmetijske in obrtne šole, četrti dan celjsko gimnazijo in peti dan — no, kdo bi si to vse zapomnil, kajti naših ciljev in vzorov je neštevilo. Vsako zborovanje gleda, da povzdigne glas za kako novo zahtevo, govorniki se kosajo, da so bolj originalni v razglasjanju slovenskih želj in zahtev. Kakor bi bili na sejmu kričimo, kaj bi radi. S tem križem-kražem vpitjem pa si zaglušujemo svojo vest.

V naši politiki, namreč posebej v spodnještajerski, nam manjka jasnega načrta, po katerem bi delovali za svoje vzore in potrebe, katerih imamo v izobilju. Manjka nam tudi krepkih, sprehnih, predvsem pa delavnih voditeljskih rok. Nam spodnještajerskim Slovencem manjka organizacije z jasnim programom, in dokler nam te ne dajo naši sedanji «voditelji», je vse naše politično delovanje le udarec v vodo, ki sicer povzroči na vodni površini kolobarje, a vode ne razburi, kmalu po udarcu je zopet vse mirno kot poprej. Dokler nam naši «voditelji» ne dajo organizacije, s svojim čakanjem in nedelovanjem kopljejo grob spodnještajerskim Slovencem.

Pred deželnozborskimi volitvami stojimo. Nemškatarski pajki so že razpeli svoje mreže po volilnih okrajih. Njihove priprave so malodane že gotove. Računi so sklenjeni in nemškutarji čakajo samo dneva, da pojdejo v boj. A na slovenski strani? Nič se ne stori in zopet nič! Nekateri okraji so v veliki nevarnosti, a mi še spimo!

Taka zaspana politika brez načrta mora navdati vsakega človeka z obupom. V naši politiki ni življenja, v naši politiki je smrt. Zato nam uhajajo možje iz naših vrst in se napotijo tje, kjer je življenje, kjer je delo. Dajte nam organizacijo, dajte življenje naši politiki!

Državni zbor.

Dunaj, 12. marca 1902.

Spodnještajerske reke.

Te dni se je obravnavalo o notranjem ministrstvu, ktero ima skrbeti tudi za uravnavo vod. Proračunski odsek predlaga po vladnem predlogu, da se naj za ohranitev uravnalnih stavb Mure od Gradca do štajersko-ogrskih meje sedmi znesek izplača v vsoti 90.000 kron; za varstvene stavbe pri Dravi od Maribora do Središča pa 50.000 kron.

Zraven tega predlaga proračunski odsek, naj vlada skrbi za popravo vseh rek na Spodnještajerskem, posebno še za popravo Mislinje, Sotle in Hudinje.

K tej točki: »poprava rek« je govoril član slovanskega središča dr. Stojan, ki

Listek.

Učitelj-mučenik.

Stari Rimljani so imeli pregor: »Kogar bogovi sovražijo, postavijo ga za učitelja. Vzgojevali so namreč njih deco sužnji, a suženj je bil v rimski državi brez vsake pravice ter je imel isto vrednost z nemo živino. Gospodar ga je lahko zamenil ali prodal, kakor se mu je ljubilo, da, celo umoriti ga je smel.

Iz tega lahko spoznamo, kakšne ugodnosti je užival tak suženj, ko je poučeval svojemu gospodarju otroke: ako se svojevoljni otrok ni hotel učiti, krv je bil njegovega slabega napredka učitelj in nihče drugi, a ta mali samopasnež je smel učeniku kljubovati kolikor je hotel, učitelj se ni smel pritožiti, a svoje službe zapustiti tudi ne, ker je bil hišnega gospodarja rop.

Suženjstva zdaj več nimamo, vendar pa pot učiteljev in odgojiteljev po mnogih krajih še tudi dandanes ni ravno z rožicami posuta, čeravno ne pride tako pogosto do mučeništva, katerega je pretrpel sv. Kasijan. Ta mož se je bavil z odgojevanjem in poučevanjem mladine v italijanskem mestecu Imoli, in to za časa, ko je na rimskem prestolu sedel krvolčni trinog in velik preganjalec kristijanov, Dioklecijan. Ni poučeval

dece samo v branju in pisaju, temveč prav posebno se je trudil priučiti po mogočnosti svoje gojence krščanski veri in jih tako navaditi spodbognega ter lepega obnašanja, katerega kot razuzdani pogani niso poznali.

Strog red, katerega je imel modri in izkušeni Kasijan pri svojem odgojevanju, se tem mladim razposajencem ni dopadel, a njih starisi so jih še hujskali proti učitelju tako dolgo, da so najhujši med njimi šli pred sodnijo ter svojega učitelja zatožili. Druge tožbe proti njemu seveda niso imeli kot jedino to, da je kristijan, a za takratni čas je bilo to dovolj, da so vsakega takega zatoženca obsodili na smrt. Sodnik si je mnogo prizadeval, da bi Kasijana, ki je bil že postaran človek, odvrnil od krščanstva, ker so ga kristijani kot starčka visoko cenili ter bi njegov odpad od vere imel za pogane velik pomen.

Toda Kasijan se ni dal odvrniti od vere vkljub velikim obljudbam sodnikovim, ki ga je v imenu cesarja pozival, da se naj odreče krščanski veri, a poprime poganske; toda proti vsemu prigovarjanju in proti vsem obljubam ostal je kakor pečina v morju, ob katero se razbijajo morski valovi. Ko torej vse skupaj ni nič pomagalo, obsodi ga konečno na smrt. Ker pa mu je bilo dovoljeno, obsojenca na katerikoli način usmrtili, pride

mu v glavo peklenška misel, da ga naj njegovi mladi tožniki, njegovi učenci, nedorashi otroci sami ubijejo. Reče jim: »Navalite nanj ter ga ubijte sami s svojimi peresi in kamenčki!«

Tako so bili otroci poklicani, da izvrše smrtno obsodbo na svojem k stebru prvezanem učitelju. Razuzdanci pokvarjenega srca so to radi storili ter v svoji surovosti nesramno navalili na zvezanega učitelja, ki se ni mogel niti braniti. Niti njegova spoštljiva zunanjost, niti njegove prošnje, niti njegovi ljubezni opomini niso mogli odvrniti surovih dečkov od grdega čina. Neusmiljeno so zbadali s svojimi kamenčki in drugim ostrim orodjem, ki so ga rabili tedanje čase v šoli pri pisaju, svojega učitelja dobrotnika, in drug drugega je hotel nadkriliti v svoji surovosti. Ta mu porine tak šiljast kamenček v uho do možganov, oni istotako v oko, tretji ga zbada v prsi in trebuh. Ko vidijo ti nečloveški otroci, da so mučenikove bolečine vedno večje in večje, jih ta krvolčna igra še bolj veseli.

Kasijana je to zbadanje z ostrim orodjem bolelo, a še več kot telo njegovo je trpela njegova duša, ko je videl, da mu prizadevajo vse to oni, katerim je največ dobrega želel in katerim je tudi največ dobrega storil.

Poseben listi dobde
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopis se ne var-
čajo, neplačani list
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natpisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opolduna.

je predlagal v zbornici v imenu poslancev: Žičkar, Robič, dr. Ploj in Berks sledče:

»C. kr. vlada se pozivlje, skrbeti za to, da se uravnajo sledeče reke: 1. Sava, katera pri Blanci, Sevniki okraj, potem po okolicah pod Brežicami z pogostim preplavljanjem in trganjem obrežja prizadeva veliko škodo; 2. Savinja in Voglajna v Celjskem okraju; 3. Sevnica, pritok Save pri Sevnici, o kateri se je batiti, da bo spremenila ozko dolino od Zabukovja do Sevnice v okraj gramoza; 4. Dravinja od Zreč pri Konjicah do izliva v Dravo; 5. slednjič Pesnica tudi v zgornjem in srednjem toku.«

Iz dobrega vira vemo, da je vladi mnogo ležeče na tem, da se popravijo struge spodnjestajerskih rek.

Tržaški nemiri.

Odsek, ki je bil izbran, da se peča s postopanjem vlade, ki je vpeljala v Trstu izjemno stanje in nagli sod, je predložil zbornici svoje poročilo. Velika večina odseka odobrava vladno postopanje. Socijalni demokrati niso bili zadovoljni s tem sporočilom, in so hudo opsovali poročevalca dr. Fuchsa, ministrskega predsednika in cesarskega namestnika v Trstu. Ministrski predsednik je pojasnil tržaške razmere in dokazoval, da je bila vladina dolžnost, postopati tako, kakor je postopala. Tržaški obrtniki in trgovci so ga prosili brzjavno, naj skrbi, da se zduši upor in uvede mir. Zbornica je slednjič odklonila predlog socijalnih demokratov z 180 glasovi proti 76, predlog, da se to poročilo ne vzame na znanje. Enako se je odklonil predlog, da se takoj odpravi nagli sod in odpokliče cesarski namestnik. Poslanec Spinčič je pri tej priložnosti očital vladi, da je sama kriva teh izgredov. Ona bi ne smela pripuščati, da smejo tržaški pobalini psovati Slovane; vlada bi morala skrbeti, da se postavno postopa tudi napram Slovencem v Trstu. Skrbeti bi se moralo za slovenske šole v Trstu, za boljši pouk v krščanskem nauku, za redno obiskovanje šole. Ti pobalini, ki so vedno brez kazni napadali Slovence, so menili pri zadnjih nemirih, da smejo istotako napadati tudi sploh vse meščanstvo. Predlagal je torej, vlada naj skrbi, da se taki nemiri več ne ponavljajo. Ta predlog je propadel. — Vlada je obljubila, da, kakor hitro se prenehajo izgredi v Trstu, se prekliče nagli sod in izjemno stanje. Čehi so glasovali proti vladi, ker ne morejo pozabiti, da je leta 1895. tudi v Pragi vpeljala nagli sod in izjemno stanje. — Vedno bolj se zdaj vidi, da teh tržaških izgredov so krivi deloma tako imenovani a narhisti, ki hočejo prevreči ves red v državi in odpraviti vsako oblastnijo, in pa laški neodrešenci, ki bi radi spravili Trst in vse primorske avstrijske pokrajine pod oblast laškega kralja.

Ko so pa ti izprijeni nehvaležni otroci prišli domov ter kazali krvave kamenčke svojim roditeljem, kateri niso bili navzoči pri tem strašnem dejanju svojih otrok, so jih gotovo pohvalili radi krvoločnega čina, saj je bil učitelj kristijan, katerega umoriti je bila kajpada zasluga in čast. Kaj je pozneje iz te strašne dece postal, kakšno je bilo njih življenje in kako so je končali, o tem ne čitamo nikjer; toda gotovo so mnogi mučili tudi svoje roditelje na smrt če že ne s peresi in ostrimi kamenčki, pa s svojim obnašanjem.

13. avgust je dan, ko slavimo god svetega Kasijana, ker je ta dan prejel mučeniško krono. Učiteljem, katerim je njihov stan mučeništvo, je zapustil najlepši vzgled: v sredini poganskega ljudstva, in to še za preganjanja kristijanov, ni tajil svoje vere, ampak trdno si je prizadeval dovesti pogansko mladino v naročje sv. katoliške cerkve. Res je, da je prva hvala, ki so mu jo za ta njegov trud skazali bila bolestna in žalostna, toda spôštuje ga [zato sv. cerkev in nagrada, ki jo uživa onkraj, trajala bo na veke.

Cesarski uradniki in ljudstvo.

Ostro besed je spregovoril te dni v zbornici ministrski predsednik. Na pritožbo nekaterih poslancev, da ravnajo uradniki pristransko in nepostavno, je dr. Körber sledče izjavil: «Uradniki morajo služiti koristim prebivalstva v smislu postav, ne smejo svojega političnega mnenja niti v uradu niti v zasebnem življenju nikomur vsljevit; narodna nepristranost mora veljati ne samo za ministra, marveč za vsakega uradnika do zadnjega praktikanta. Le uradnik, ki deluje v tem smislu, more računati na skrb in varstvo od strani vlade.» Slednjič pristavlja: «Uradniki imajo spolnovati vedno večje in težavnejše zahteve. Velika večina uradnikov si je zvesta svojih dolžnosti.» Zbornica je sprejela te besede ministra z zadovoljstvom.

Nemški državni jezik.

Vsenemška (prusaska) stranka v državnem zboru, kakor tudi večina drugih nemških poslancev zahtevajo že leta in leta, da se naj v Avstriji vpelja nemški jezik kot jezik cele države. Ker pa ti nemški vitezi vejo, da nemščine ne bi mogli kot državni jezik vpeljati ne v Galiciji, ne v Dalmaciji, zato zahtevajo, da se ti dve deželi ločite od Avstrije. Zadnje dni so skušali vsenemški poslanci storiti važen korak dalje. Povabili so druge nemške poslance na posvetovanje, kako bi se ta stvar začela. Toda dobili so odgovor, da ostale nemške stranke mislijo, kako bi se ta zadeva najlažje razpravljala v posvetovanju stranknih načelnikov, ne pa v zboru, ki bi bil pristopen vsakemu poslancu. Iz tega vidimo sledče: vse nemške stranke želijo vpeljati nemški državni jezik, to je: ponemčiti avstrijske slovanske narode; a vsaka stranka bi rada za sebe pridobila favor venec v tej zadevi.

Mučenje vojakov.

Poslanec Klofač je zvedel za nekoga vojaka v Pragi, o katerem trdi, da so ga njegovi vojaški predstojniki mučili tako dolgo, da se mu je popolnoma pohabil in v stran zaril njegov vrat. Prišel je Klofač k temu vojaku v vojašnico ter ga fotografiral ter kazal njegovo sliko po zbornici. Vložil je nujni predlog, da se v zbornici o tem takoj obravnava. Hudo je napadal vojne oblastnike. Prišel je k tej seji domobrantski minister. Ta je skušal dokazati, da so trditve Klofačeve neresnične. Ne radi trpinčenja ima oni vojak pohabil vrat in nosi glavo po strani, temveč se je stvar godila tako-le: «Vojak se je delal bolanega; nosil je samovoljno glavo vedno po strani, da bi vkanil svoje predpostavljene in dosegel odprt od vojakov. Spoznalo se je pa njegovo ravnanje in moral je ostati pri vojakih. Nihče se ga ni dotaknil, nihče mu ni storil kaj žalega. Ker je pa vojak vedno nosil glavo po strani, so se mu živci nategnili in zdaj ima res zavito glavo; a tega je sam kriv.» Tako je razlagal to stvar deželnemu brambeni minister. Nujnost predloga, da se o tem takoj obravnava, se je odklonila.

Razprava o deželnobrambovskem ministrstvu.
Dolgo je trajala razprava o ministrstvu notranjih zadev. V torek popoldne — 11. marca — je prišlo na vrsto deželnobrambovsko ministrstvo. Vpisanih je 18 govornikov, ki bojo vsi prišli k besedi vsled dogovora, oznanjenega v zadnjem »Slov. Gospodarju«. Prvi je govoril dalmatinski poslanec Bianchini. Hudo je napadal vlado, da ne jemlje več dalmatinskih Hrvatov k orožnikom, temveč pošilja nemške žandarje v Dalmacijo, kateri ne razumejo hrvatskega jezika in ne poznaajo šeg tamošnjega ljudstva. Pa tudi domače hrvatske žandarje, kar jih je še v službi, ponemčuje orožniško poveljstvo v Zadru. Ti ubogi, nemščine nevešči hrvatski orožniki si morajo kupovati na svoje stroške nemško-hrvatske slovnice ter pisati nemški svoja poročila. Tu se jim pa ponesreči marsikatero pismo. Tako je dobilo sodišče v nekem mestu od orožnika nemško oznanilo, da sta v bližnji vasi zgorela dva otroka (es ver-

brannten zwei Kinder). Nagloma gre komisija preiskavat, kdo je to zakrivil. A začudila se je komisija, ko najde, da sta zgoreli dve govedi (zwei Rinder). Ubogi žandar je zamenjal besedi: Kinder und Rinder. Nemški žandarji smejo delati, kar hočejo, pa se ne kaznujejo; a hrvatskim se huda godi. Nek žandarski stotnik psuje grdo na hrvatske orožnike. — Koncem tekočega tedna pride na vrsto ministrstvo za poduk in bogocastje.

Politični ogled.

Državni zbor bo zboroval do dne 22. marca potem pa gredo poslanci na velikonočne počitnice.

Na Ogrskem so dobili novega trgovinskega ministra. Dosedanji minister Hegedüs je odstopil in na njegovo mesto je bil pozvan vodja bivše mažarske narodne stranke Horansky.

Ruski car pride baje na Dunaj. Ko je bil naš prestolonaslednik Franc Ferdinand v Petrogradu, povabil je v imenu avstrijskega cesarja ruskega carja, naj pride v Avstrijo. Car je neki obljubil, a čas, kedaj namerava priti, še ni določen.

Volitve v štajerski trgovski in obrtni zbornici, ki se nahajata v Gradcu in Ljubnem (Zgor. Štajersko), se bodo vrstile dne 27. marca. Slovenski trgovci in obrtniki niso organizirani, zato se pri teh volitvah nihče ne ozira nanje. Morali se bodo tudi naši trgovci in obrtniki začeti gibati in potem tudi zahtevati posebno trgovsko in obrtno zbornico za slovenski Spodnji Štajer.

Na Dunaju se začnejo dne 17. t. mes. občinske volitve. Nemško-narodna stranka je sklenila, da se volitev ne bo vdeleževala, ker ima na Dunaju premalo moči. Njena moč je v majhnih mestih, ker ji ljudje z ozkim duševnim obzorjem kmalu kaj verjamejo. Na Dunaju bodo stali torej pri volitvah na eni strani krščanski socialci, na drugi strani proti njim pa liberalci, vsenemci in socialisti. Vsi, ki poznajo razmere, pravijo, da bo krščansko-socialna stranka pri volitvah imela zopet močno večino v občinski hiši.

Zitna kupčija na borzi. Naš poslanec d. Ploj je izdelal načrt postave, s katerim se odpravi žitna kupčija na borzi. Ta kupčija, pri kateri so vdeleženi večinoma le nekrščeni in krščeni židje, močno škoduje kmetovalcu pri prodajanju pšenice. Vlada z načrtom ni zadovoljna, ker bi se ne zamerila rada židom. Dr. Ploj in tovariši se pa ne udajo in bodo varovali do skrajnega koristi kmetov.

Za dalmatinskega namestnika pride namesto Davida, ki je že odpotoval na Dunaj in se ne vrne več v Dalmacijo, baron Handel, ki sicer hrvaščine še ne zna, pa se je pridno uči in je sploh jako ljubezniv, častivreden mož, ki bo, kakor se z gotovostjo poroča, uvedel notranji hrvatski uradni jezik.

Vsenemški načrti. Petrograjski list »Kraj« prinaša razgovor, katerega je imel nedavno neki odlični Poljak z jednim nemškim politikom. Pri tej priliki je razkril Nemec vsenemški politični načrt in je dejal med drugim: S Francozi so naši računi storjeni in cesar Viljem si prizadeva, da bi uvedel dobre odnosaje s Francijo. Mi damo (!?) Francozom Maroko, del Afrike, če treba, tudi Belgijo in Luksemburg. Ali druga stvar je z Rusijo. Tu je ogenj in voda, dva naroda, dve civilizacije, dva sveta. Tu mora (!) priti do spopada. — Nemški »Drang nach Osten« ni samo pusta fraza. Ko nam zmanjka prostora, kam pa hočemo, ako ne v zemlje Slovanov? Gibanje, ki zamore dovesti do vojne, pa še lahko traja 50 let. Kaj je 50 let v zgodovini? Za narodi so prišli narodi, za civilizacijo civilizacija. Ob času Rimljani, Galov in Germanov še ni bilo Slovanov, a tudi ti se morajo pojavit. Vprašanje o Češki in Poznaju so le predigre, predstraže, za temi pride veliki boj, ki se bode bil ob mejnih pokrajinalah. Zakaj pa se je vračala naša vojska iz Kitaj-

skega čez Trst? Zato, da pokaže nemškemu narodu, kod pelje najblžja pot v sredoziemsko morje. Danes ni Nemca, ki bi ne sanjal o Trstu. — »Ali pride do boja z Avstrijo?« vpraša Poljak. »Bog obvaruj! Avstriji damo (?)! Solun, Srbijo, Carigrad, ali Trst mora biti naš.« — Tako hočejo domišljavi Nemci razpolagati s svetom, a ne mislijo na resnični rek, ki pravi: »Prevzetnost gre pred padcem.«

Vojska v Južni Afriki. Veliko pozornosti vzbuja zopet nova izguba Angležev. V četrtek se je napotil angleški general Methuen iz Yburga v Lichtenburg. V petek ga je pa na poti med Tevibothom in Palmitknilom zasačil burski general Delarey, ga pošteno naklestil in vjel. Po angleških poročilih je bilo v tej bitki 41 Angležev mrtvih, 77 ranjenih, 201 pa jih ne morejo nikjer najti. General Methuen je tudi ranjen.

Dopisi.

Iz Jarenine. (Bela žena.) Ni še dolgo, odkar je nemila smrt pobrala enega vrlega vseučilišnika Jožeta Očkerla od Sv. Jakoba v Slov. goricah. Danes pa spet stojimo ob odprtem grobu prerano umrlega nam sovrstnika ter tovariša in znanca, našega ljubega, nepozabnega Frana Zupaniča, dijaka na c. kr. gimnaziji v Mariboru. Bil je lepega obnašanja, priljuden in od vseh ljubljen, kateri so ga poznali. Rojen je bil v jareninski župniji. Njegov oče in mati, — Slovence kakor skala — vzgojevala sta že izza otroških let našega Frančeka v strahu božjem, ter v ljubezni do Marije. In zares bil je goreč Marijin častilec. Že ko je začel v šolo hoditi, kazal se je izredno pobožnega, pridnega in marljivega učenca, rad in z veseljem se je vsega učil, ali vendar najraje se je učil krščanskega nauka. Bil je tudi ministrant. Kako lepo ga je bilo gledati, ko je — kakor angelček nedolžen — stregel mašniku pri presveti daritvi. Ker se je pa kazal Franček zelo nadarjenega, poslali so ga njegovi skrbni starisci v gimnazijo v Maribor. Tu se je učil z lepim vsphem. Bil je tudi priljubljen od vseh svojih sošolcev, to je kazal njegov pogreb. Ljubil je srčno svoje ljube starisce. Tu imaš, predraga mladina, izgled, da moraš tudi ti ljubiti svoje starisce, in se jih ne smeš sramovati. — Šel je pred nekaterimi dnevi domov, kjer so obhajali njegova mati svojo godovno. Gredoč v Maribor nazaj, se je revček prehladil, in malone čez teden, ležal je že na mrtvaškem otru. Kolika žalost za njegove starisce, brate, posebno pa še za ljube sestre, ter nas, ki smo ga poznali. Ni ga več med živimi, ta glas se je raznesel hitro daleč na okrog. Vsi smo žalovali zaradi prebitke izgube nam dragega rojaka. Ali naj bode božja volja. Pogreb je bil v soboto dne 8. t. m. ob 3. uri popoldan na mestnem pokopališču. Sprevoda udeležili so se vsi dijaki in profesorji gimnazije, mnogo gospode, ter veliko domačinov iz rojstne njegeve župnije Jarenine. Posebno mladeničev je bilo precej. Pogreb so vodili velč. gg. kanonik Majcen v assistenci dveh frančiškanov, dekana Čižeka in drugih. Bil je nedolžen, čist, pobožen mladenič; hodil je vsaki dan v kapelo, kjer je presveto Rešnje Telo izpostavljeno. Gotovo se že zdaj raduje pri Jezusu in pri Mariji, katere je v svojem življenju tako iskreno častil. Dragi Franček, kličem ti:

Spet vid'va se,
Nad zvezdami!

Žalujč prijatelj.

Iz Selišč pri Sv. Jurju ob Ščavnici. (Iz popotne torbe.) Popotnik pridem čez gorč, — Od doma vzel sem že slovo. — Tako sva pevala z mojim prijateljem Višnjevičkim, ko sva korakala po cesti skozi Selišče. Da to ni bilo Bog več kako ubrano petje, si mora vsakdo misliti, a naju to ni motilo. Prijatelja sem izprševal to in ono o tej vasi, ker — Jaz tuje nikogar ne poznam, — In sred' ljudij povsod sem sam. — Pripovedoval mi je, kako so seliški fantje vsadili lipo,

a sedaj imajo »Štajerc». Pokazal mi je tudi hišo, kjer je tisti fant, o katerem so že slovenski časniki nekaj pisali, da se je spreobrnil na — posilinemca. A sedaj mi pride ravno nekaj na misel. »Stoj!« zavpijem na prijatelja. »V »Slov. Gospodaru« sem bral o nekem šoštarju v tej vasi, povej in pokaži mi, kje leži ta grad.« »Pst, ne tako glasno,« me posvari; »ali ne vidiš tam na pragu onega le možička, ki greje kosti svojega rojstva na solncu, to je tisti šoštar.« Gospod urednik, ko bi vi vedeli, kako sem se začudil, kar zazidal sem. »Za božjo voljo, prijatelj, to ni mogče. O tem človeku sem nekdaj slišal toliko pohval, kakšni narodnjak je, in sedaj pravis, da je varuh »giftne krote?« »Verjamem, odgovori prijatelj z zaničljivim nasmehom, »da si mnogo lepega slišal o njem, in to po pravici, a sedaj se je naveličal šoštarije ter je potisnil šošstarski stolec v kot, češ: sedaj imam dovolj grošev, ni mi treba biti več kmečki hlapec.« — Na pol z nevoljo in žalostjo sem ogledoval prijatelja in nekdanjega šoštarja. Moj prijatelj pa, ko je videl mojo nevoljo, se ni mogel več zdržati, ter je na vso grlo izpustil svoj hi, hi, hi! Ko sem ga videl tako smejati, ušel je tudi meni moj he, he, he! In smejala sva se jeden družemu, najbolj pa »Štajerčevemu« pristašu, ha, ha, ha! — Jaz ne bom kmetski hlapec. — Pa zdravi!

Popotnik.

Sv. Jurij ob juž. žel. (Nepotreben strah.) Vsaka dobra stvar ima dosti — nasprotnikov. Tako jih je imela in jih ima tudi naša Reiffeisnova hranilnica in posojilnica. »Čemu bo Posojilnica pri Sv. Jurju, ko je vendar tako blizu v mesto?« Že predno se je ustanovila, so ji nekateri prorokovali smrt in se norčevali, češ, da bodo St. Jurčani nosili vanjo svoje vinarje. Drugi pa so bili tako nespametni, ali bolje tako zlobni, da so strašili ljudje: »Varujte se Posojilnice! Saj ni nikoga, da bi znal uradovati. Motili se bodo. Plačevali bodo kazni in vsi boste morali trpeti.«

Kako neopravičeno je bilo in je tako govorjenje, in kako zelo potrebna je bila Posojilnica, nam najboljše kaže na občnem zboru dne 9. marca 1902 odobreni letni račun za I. upravno leto 1901.

Dasiravno je Posojilnica začela delovati še le 13. januvara 1. 1901, je imela vendar že prav velik promet.

Sprejemkov je bilo: 113 928·43 K, izdatkov: 112.404 34 K; prometa je bilo torej: 226.332 77 K. Vložilo se je hranilnih vlog: 66.652·42 K, posojil pa se je dalo: 60.560 K. Čistega dobička pa je bilo 279 04 K. Če premislimo, da je bilo precej ustanovnih stroškov, in da knjige in tiskovine niso ravno po ceni, je 279 04 K primerno za I. leto znatna sveta. Udov je bilo koncem leta 103. Dne 9. marca letosnjega leta pa že 117. Poglejte številke, da ne boste govorili: Posojilnica je bila nepotrebna! Da je bila zelo potrebna, to je priznal celo zastopnik ministerstva, ki je v II. polovici lanskega leta Posojilnico revidiral. Priznal je tudi, da ni nereda, ampak, da je vse v redu.

Posojilnica uraduje v lastni hiši, kojo je kupila od g. dr. Šuklje-ja. Uradne ure so ob četrtekih dopoldne od 9.—12. ure in vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu popoldne po večernicah. Ob teh popoldnevih so tudi odborove seje. Hranilne vloge se obrestujejo po 4 $\frac{1}{2}$ %, pri posojilih pa se računi po 6%. Rentni davek plačuje Posojilnica sama.

Na občnem zboru dne 9. marca 1902 so se v načelstvo izvolili stari udje razven dveh, izmed kajih se je jeden preselil, drugi pa izvolitev ni hotel sprejeti.

Brežice. (Razno.) Izborni dopis o poskusu nekaterih Kapelčanov svojo lepo novo šolo ponemčuriti je zbudil mnogo smeha, jeze, v obče zanimanja. Seveda, če nekateri svojeglavi možje kaj podpišejo, se temu niso vsi Kapelčani, med katerimi je prav izvrstnih mož, — krivi. Krivi so le v toliko, da ne pomejajo enkrat za vselej s svojimi starimi nemčurji; če smo moralni pustiti staro

mero in vago in stari denar, zakaj pa ne bi tudi svoje stare nemčurje enkrat vrgli v kot med staro železo? Da še dandanes zahtevajo tuintam nemški poduk za slovenske otroke, je še skrajna noroglavost, umljivo le za pristaše »Štajerca«. In v istini prihaja v Kapeli zelo veliko ptujskega strupa, celo med solarje, a to nam raztolmači vse. Sicer bi pa bilo silno zanimivo kaj podrobnejega izvedeti o zgodovini tiste prošnje za nemški poduk, kdo jo je povzročil, kje se je sestavila in kje podpisala. Morebiti se to še utegne zgoditi, a potem bo marsikomu sape zmanjkovalo, najbolj neki visoki osebi v Brežicah. — Kako slabo upliva na ljudstvo »Štajerc«, »Slov. Narod« in »Rodoljub«, temu je bil priča naš kolodvor, na katerem je neka žena komaj svojega moža »razcoprala« in ga domu pripeljala. Pa pravijo, da ne škodujejo liberalni listi!

Vučang na Kitajskem. (Slovenska misijonarja.) V jeseni odšla sta dva slovenska frančiškana v misjon na Kitajsko. Dne 4. t. m. prejeli smo od nju prvo poročilo, katero se glasi: »Srečno smo prišli na določen kraj v mesto Vučang, 10 minut od mesta Hankow. V Vučangu imajo škof svoj sedež, a v Hankowu je prokuratura za naš misjon. Škofovo stanovanje je precej prostorno, (tukaj tudi mi stanujemo), tudi cerkev je čedna in velika. Tik cerkev stoji semenišče za kitajske klerike, katere podučujejo naši patri frančiškani. Na nasprotni strani je kolegij, katerega vodijo francoski šolski bratje; ta zavod obiskujejo tudi paganski dečki. V bližini nahaja se še majhen zavod za uboge dekllice kitajske, v katerem so samo tri redovnice Canosiane. Ljudstvo je tukaj prijazno in mirno; zrak ugoden, tudi mraza ni prehudega; ravno ko to pišem začelo je malo snežiti. — Odišlo nas je semkaj v misjon 5 patrov in 3 bratje frančiškani, ki smo se zbrali v laški Genovi. — Vučang, 24. januarija 1902. — Priporočava se v molitev vsem ljubim Slovencem: O. Baptist in brat Urban, slovenska frančiškana na Kitajskem. — Catholic Mission, pošta: Hankow.«

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Naš mil. knez in škof so se v ponedeljek vrnili v Maribor od škofovskih posvetovanj iz Dunaja.

Iz šole. Naslov c. kr. profesor je dobil pravi učitelj na c. kr. drž. višji gimnaziji v Celju g. dr. Leopold Wenger. Nadučitelj v Loki pri Sladki gori je postal učitelj g. Franc Rošker, nadučitelj na šoli v Šmarji, okraj Gornji grad, je postal učitelj g. Janez Burdian, nadučiteljem v Kapeli učitelj g. Kvirin Pertel s Sladke gore. V Sevnico pride za učitelja učitelj g. Jožef Brinar, za učitelja pri Sv. Duhu pri Ločah prov. učitelj g. Franc Cmerek, na ljudsko šolo Leitersberg-Karčovina učitelj g. O. Herbst z Marenberga, v Čadram pride za učiteljico učiteljica gdč. Frančiska Krajnik iz Ajdovščine, v Kapelah pa je za učiteljico imenovana učiteljica gdč. Terezija Petovar. — Za učiteljico ročnih del v Račjem je imenovana gdč. Marija Meško, za učiteljico ročnih del v Slov. Gradcu gdč. Karolina Vrečko, za učit. ročnih del v Središču pa gdč. Ema Unger. — Stalno umirovljeni so gg. nadučitelj Jožef Kline v Artičah, nadučitelj Jožef Druzov pri Sv. Juriju na Pesnici, učitelj Mat. Kresnik v Celju.

Pri naborih v Mariborskem okraju je bilo obdržanih v Slov. Bistrici 1. marca od 192 fantov 51 (26,5 %), 3. marca od 132 fantov 21 (15,9 %), v Mariboru 4. marca od 181 fantov 34 (18,8 %), 5. marca od 180 fantov 36 (18,3 %), 6. marca od 183 fantov 35 (19 %), 7. mar. od 182 fantov 52 (28,5 %), 8. marca od 147 fantov 43 (30 %), Sv. Lenart 10. marca od 166 fantov 40 (14,1 %), 11. marca od 119 fantov 29 (25,2 %). — Od vseh obdržanih je komaj 1 % brez napake.

Naši dragonci odidejo. Dragonski polk Nikolaj I. car ruski št. 5, ki je bil že 20 let v Mariboru, odide dne 3. aprila v svojo novo garnizijo, v Dunajsko novo mesto.

Porotno sodišče v Mariboru. Dne 10. marca je stal pred sodiščem Franc Zajšek iz Sedlačka zaradi tativine. Obsodili so ga na 5 let ječe s postom vsakih 14 dni. Isti dan je bil obsojen Andrej Skok iz Gradiška na 3 meseca ječe zaradi ponarejanja penezov. Dne 11. marca so obsodili velikega Nemca poštnega uradnika Frica Niederle iz Pragerskega zaradi poneverjenja na 5 let ječe. Isti dan je bil obsojen Valentin Šobernik iz Spod. Dupleka zaradi ponarejanja bankovcev na 18 mesecev ječe, Pežar pa je bil oproščen. Dne 12. se je odložila obravnava proti Polancu zaradi težke telesne poškodbe ter se bodo poklicale nove priče. Kmetski sin 22letni Martin Semenič je bil radi požiga in težke telesne poškodbe obsojen na 7 let težke ječe.

Porotniške obravnave v Celju. Kovač Karol Apotekar iz Rup pri Št. Martinu v Rožni dolini, ki je radi ljubosumnosti v gozdu ubil 76 letnega lovca Blaža Kvasa, ko se je Kvas vračal z nekim dekletom domov, je dobil eno leto težke ječe. — 30letni kočar Fr. Tratenšek iz Sladke gore je ukrazel svojemu očetu kravo, ker je potreboval drobiža, ter jo prodal mesarju; hlev pa, v katerem je izvršil tativino, je zažgal. Dobil je pet let težke ječe. — 19letni kočarski sin Avgust Leskošek je iz same skodoželnosti zažgal kočo Verbovšekovo, v kateri pa nihče ni stanoval. Bil je obsojen na tri leta ječe.

Sladkor se poceni najmanj za 20 v pri kg, ko se izvede letošnja bruseljska podoba.

Sv. Križ tik Slatine. Naša kakor tudi slatinska nemška šola sta že širnajst dnij zaprti radi špic med otroci in zaprti ostaneta do velike noči. — Zadnjo soboto je neki beli pes z rujavimi lisami ugriznil v Spodnjem Sečovem, Ratanski vasi in Gradiškem dolu dve dekleti in eno ženo. Pravijo, da je bil stekel, toda zdravnik je spoznal, da rane niso nevarne.

Iz Rogaške Slatine. Deželni šolski svet je z odlokom z dne 22. februarja 1. pripoznal slatinsko šulferajnsko šolo za javno ter »nemško« občino slatinsko izločil iz sedanjega šolskega okoliša. Zoper to neopravičeno ravnanje so krajni šolski svet Sv. Križa ter vse prizadete občine vložile rekurz na naučno ministrstvo. Ali bo kaj pomagalo? Morda, ker je tu popolno drugačno razmerje kakor v Ormožu. — Slatinski nemški purgarji, katerim po leti ni pečenka dovolj dobra, po zimi pa vsaki sižol izvrsten, so dobili novega policaja, seveda trtega Nemača iz Gor. Avstrijskega s širimi šolo obiskajočimi otroci. Na ta način se polni nemška šola, mnogo pa zato storijo slovenski stariši, katerim ni, da se otrok kaj nauči, ampak da dobi o Božiču kako darilo. — Sedanjega kopališkega ravnatelja Trotterja ne mara dr. Hoisel in njegova stranka. Te dni so se vršile velike preiskave, zakaj da vlada med ravnatelji in kopališkimi zdravniki razpor. No, kdor Slatino pozna, ve, kdo je kriv.

Od Sv. Križa pri Ljutomeru. Krajni šolski svet in šolsko vodstvo se na tem mestu zahvaljujeta v imenu ubogih šolskih otrok tukajšnje petrazrednice za volilo 20 K po pokojnemu gosp. Antonu Veseliču, usnjarskem mojstru v Logarovcih. — Ohranimo ga v hvaležnem spominu!

Umrl je dne 1. marca v Slavščini pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah priden slovenski mladenič, Franc Mernik. Blag mu spomin in pokoj njegovej duši!

Iz St. Jurija ob Ščavnici. Kraljevskemu županu se je začel županski stolec majati. Kakor se sliši, se Kraljevčani prav pridno pripravljajo na bližajoče se občinske volitve. Bračkijancem bode najbrž za vselaj odklenkalo.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Ker so zagovorniki »Štajerca« in Bračkovi pristaši začutili,

da jim gre za kožo, napeli so še enkrat vse moči, da bi oni sami in njihova obveljala. Čujte nekatere zanimivosti! Najprej jim je gasilno društvo z upeljavo slovenskega povelja vrglo poleno pod noge. Hoteli so ga ugonobiti. A dozdaj ga še hvala Bogu niso! — Kako lepo se je glasil napis na naši prenovljeni šoli: Bogu, Domovini in Mladini! Čujte, »Štajerčevi« naprednjaki so ga dali — pobeliti! — Bralno društvo je imelo od svojega začetka sem skozi širinajst let vedno prostorček v šoli, pa v zadnji seji krajnega šol. sveta se je sklenilo, da nima več prostorčka na starem domu. Naprednjaki se imenujejo, pa zabranjujejo izobrazbo. — Zdaj v zadnjem »Štajercu« so se vrgli na »Mladensko zvezzo« in pevke na grdu in nesramen način. Tam pišejo: pevke so se oblekle v moško obleko. Pa to ni res. Ravno tisto dekle je bilo v moško obleko oblečeno, katerega brat je naročnik in zagovornik »Štajerca«, nobeno drugo. Fej te bodi, dopisnik »Štajerčev«, ker tako lažeš! Ali te n. pr. ni sram lagati od tajnika, da je bil najhujši. Ravno nasprotno je bilo. On je skušal zbraniti taisto premembo v obleki, pa so mu očitno kljubovali: Kdo? »Štajerčevi« pristaši. Kaj počenjaš zopet »Štajerc« in kvantaš? Ali ti Ščavnica v grlo hrahra, da se tak zvijaš? Še ena povodenj in Ščavnica te bo pogoltala. Hr-hr-hra, uh-uh, hr-hr-gr-gr-gung!

Dornova pri Ptaju. Še komaj je preteklo nekaj tednov, odkar je rdeči petelin v naši vasi svojo ulogo igral, že spet nam je okoli polnoči s stolpa sv. Doroteje oznanjal zvon, da v Dornovi gori. Trije vrli posestniki, Matija Žgeč, ki je tudi stotnik požarne brambe, potem Šegula Juri in Valentín Toplak, izborni čebelar — postali so v kratkih trenutkih nesrečni. Upepelilo jim je gospodarsko poslopje, poslednjemu tudi hišno. Najbolj jih sedaj muči, da nimajo vsaj rešeni živini dati potrebnega živeža. Vrli sosedni farani, predobro poznate gasilno društvo dornovsko, ki je pred nedavnim časom tudi v Možganjicah prišlo na pomoč; skažite ponesrečenecem vaše prijateljstvo, — ono zeleno vejo na drevesu krščanske ljubezni — s tem, da jim priponorete vsaj sedaj s krmo. Bog vam bude stoterno to ljubav na drugem mestu poplačal.

Poljčane so dne 11. t. m. zopet volile naroden občinski zastop. Nasprotniki se niso vdeležili volitve, ki se je v najlepšem redu izvršila. Pri nas pač ni kmetov, ki bi se dali za nos voditi ptujskemu kljukcu; zato pa vlastna v občini lep mir in zastopnost.

Občinske volitve za okolico trga Šmarje pri Jelšah so se vršile 3. t. m. in trajale pozno čez polnoč. V vseh treh volilnih razredih je zmagala katoliška narodna stranka. Odlični katoliški narodnjaki iz vseh okolic cele občine so bili voljeni v občinski zastop. Seveda je bila ta zmaga nekaterim naprednjakom neljuba, ker misljijo, da imajo vso političko učenost in modrost v najemu. Svojo temeljito ljubezen do našega kmeta so pokazali v primkih, kakor se nahajajo samo v umazanem »Rodoljubu« in njegovem ptujskem svaku »Štajercu«. Sploh jim pa to spoštovanje do »Rodoljuba« in »Štajerca« z veseljem prepuščamo. Saj je dovolj znano, da ta dva svaka samo razdirata in podirata, sejetja razkol in neslogo med posameznimi stanovi. Kakor tema dvema časopisoma ni nobeno blato preumazano, tako je tudi njihovim učencem vsako sredstvo dobro došlo, in če ne morejo z dokazi, potem pa morajo dejevati na nje cele plohe zaničevalnih psov. Gotovo pa se bodo ravno pri tej priliki tudi še nekaterim našim kmetom odprle oči, da bodo spoznali, da niso njihovi prijatelji tisti, ki jih samo zmerjajo in jim očitajo nevednost. Res ne vemo, so li ti odlični klicarji in nositelji »Rodoljubove« in »Štajerčeve« politične modrosti popolnoma pozabili, — da obstoji blagor slovenskega naroda, česar temelj in podlaga je ravno kmečki stan, ravno v tem, da se posamezni stanovi med seboj podpirajo,

na podlagi pravice in resnice, in da ima vsaki stan nasproti drugemu svoje pravice a tudi svoje dolžnosti. Kdor pripoznava to načelo, ta je z nami, kdor pa ne pripoznava, je proti nam. — Našim vrlim šmarskim kmetom pa kličemo: »Združuje se, organizuje se! V vaših rokah je moč, ako ste edini in nastopate kot ena celota. Ne glejte niti ne na desno pristaše »Rodoljubove«, niti na levo tovariše »Štajerčeve«. Vaše geslo bodi: ,Vse za vero, dom, cesarja‘. Tudi za Vas se bližajo časi, da se bo reklo: ,Slovenski kmet ima dom, in ta dom je njegov!‘»

Kuščarji. »Slovenski Gospodar« je pred kratkim najavil, da razsaja ponekod vratna bolezen — kuščarji. Slovensko ljudstvo si jih proganja z različnimi zdravili: laneno olje vroče namazati, laneno seme spariti; petrolja, drobnjak, brestova goba na mleku, kuščarjevo olje. — Najbolje tudi zoper davico je Linimentum volatile, flüchtige Salbe, pereča maža, ki se v lekarni dobi za 10 kr. Vrat se zjutraj in zvečer močno namaže in vroči pepel obveže. — S. G.

Št. Ilj v Slovenski gor. Poroča se nam: Težek roj čebel si lahko ogledaš, če te pelja pot tu mimo, na vrtu gosp. župnika. Stirje možje so mu bili komaj kos, da so ga preselili iz »preše«, kjer je prezimel, na sedanje mesto na vrtu. No, ker vidim, da me nekako začudeno spogledujete in le malo verjetnosti oblijubujete mojemu poročilu, zato vam hočem stvar razjasniti. Panj — in ta je menda tako težek — je debeli kos votle orehove veje, v katero se je bil lansko pomlad nek desertiran roj pred svojim gospodarjem skril. Ker oreh ni bil več kaj prida, je moral to jesen pasti. Ona veja s čebelami pa krasí sedaj župnikov vrt. Kako se bo ta roj kaj obnesel in koliko centov strdi bo nanosil, to vam lahko sporočim pozneje.

Pri Sv. Petru v Medvedovem selu je umrl 2. t. m. Anton Strašek, kmet na Stražah. Pogreba, ki se je vršil 4. marca, se je vdeležila razun mnogoštevilnega občinstva od blizu in daleč tudi šolska mladina. Ob njegovem grobu so tekle britke solze marsikaterega reveža in sirote, ki so izgubili v njem nepozabnega svojega dobrotnika. — Naj v miru počiva!

Cerkvene stvari.

V Polzeli se je obhajal od 15. do 23. februarja misijon. Vodili so ga 60. misijonarji od Sv. Jožefa pri Celju. Ljudstvo se ga je z gorečnostjo udeleževalo. Kot prvi vspeh je ustanovitev Marijine družbe za mladenice in mladenke. Skoro vsi fantje so prisopili, a tudi dekleta so se dala trumoma vpisati.

Cerkveno-glasbena šola v Celju. K letosnjemu izpitju se je oglasilo 9 učencev, med katerimi so širje iz sosednjih vladikovin. Poleg drugih predmetov predava častiti gospod katehet J. Tomažič, kako se ima opravljati cerkvena služba. Dalje poučuje dve uri na teden gospod Detiček v obeh deželnih jezikih, da bodo izkušenci kot dobrí orglavec zmožni pomagati pisati pri občini ali kje drugod. Končno se tem potom vsem onim č. gg. duhovnikom koji učence gmotno podpirajo najtoplejše zahvaljujemo.

K. Bervar, vodja.

Društvena poročila.

Slovanska čitalnica v Mariboru predi dne 19. t. m., na praznik sv. Jožefa, v dvorani »Narodnega doma« narodno igro »Rokovnjači.« Z ozirom na to, da je ta igra na vseh domačih odrih doseglaj najlepši vspeh, pričakujemo po pravici, da bo udeležba, posebno še iz okolice, kolikor mogoče mnogobrojna. Pri predstavi sodeluje slavna veteranska godba. Začetek točno ob osmih. Vstopnice se dobivajo na dan predstave pri blagajnici v »Narodnem domu« od pol 7. ure naprej.

Katoliško delavsko društvo v Lankovicah se lepo zahvaljuje vsem darovalcem za delavski dom. Iz šentjernejske župnije darovali so skupaj 17 K 10 v.

Iz Žič. Kakor vsako leto, darovala je tudi letos slavna posojilnica v Konjicah našemu bralnemu društvu 10 K. — Najsrečno zahvalo jej izreka zato društveni odbor.

Bralno društvo pri Sv. Ani n. K. v Slov. gor. je imenovalo v izredni seji dne 2. marca t. l. za prevelike zasluge za društvo častnim svojim udom, posluživši se pravice v § 3. d., svojih društvenih pravil: Rojaka visokorodnega g. Josip Šuman-a, dvornega svetovalca in vpokojenega bivšega referenta c. kr. deželnega šolskega sveta Kranjskega; rojaka preč. g. Janeza Kukovec, župnika v Apačah; našega domačega gospoda c. kr. okr. sodnika; preč. g. Martina Jurkovič-a, kn. šk. duh. svetovalca in župnika pri Sv. Petru tik Maribora in rojakinjo Matildo Kurnik omoženo Ferk v Trbonjah. — Ker je imenovano bralno društvo na bojni črti, so zasluge imenovanih častnih udov, bodi si v gmotnem ali duševnem oziru, tem večjega vpoštevanja vredne, za kar se je hotelo bralno društvo slavno imenovani petorici na skromni ta način hvaležno skazati. Diplome se bodo ob svojem času častnim udom od društvenega odbora osebno izročile. — Občeznani podobar in narodnjak g. Lavoslav Perko pri Sv. Trojici v Slov. goric. je poklonil bralnemu društvu, ko je isto oživel, prav lepo sveto razpelo za bralno sobo, v najnovejšem času pa nam je odstopil krasni masivni kip Lurške Matere Božje za polovico pod ceno, za katero ga je on nabavil. Odbor izreka tem potom za to velikodušnost gosp. Perko prisrčni: Bog plati!

Sv. Jurij na Ščavnici. Dne 23. februarja bil je občni zbor našega bralnega društva ter volitev novega odbora. Za to leto je odbor sestavljen tako-le: Jernej Košar, predsednik; č. g. Ivan Kunce, podpredsednik; Ivan Vuk, tajnik; Ivan Košar, knjižničar; Fr. Horvat, knjižničarja namestnik; Matevž Čagran, blagajnik; in dva odbornika. Za posebne zasluge je društvo imenovalo č. g. Fr. Špindler, č. g. Ivan Tomažič in g. Jožef Mihelič častnim udom. V našem bralnem društvu se je pred kakim pol letom začelo res prav živo gibanje; posebno sta k temu pri pomogla č. g. Fr. Špindler in naš g. pevovodja Val. Kocbek. — Kakor večinoma povsod na deželi, se nahajajo bralna društva v šolskih sobah; tako je bilo tudi pri nas. Imeli smo tukaj lepe prostore za nadaljnjo izobrazbo naše odrastle mladine; posebno, ker se je šolsko poslopje lansko leto za polovico povečalo. Bili smo torej veseli lepega napredka. Naenkrat pa se nam naznani, da se od strani krajnega šolskega sveta odpove prostor za bralno društvo v šoli. Bili smo torej na cesti. Našel pa se je vendor dobrotnik, ki nas je skoraj brezplačno vzel pod streho. Tukaj smo napeli nove moči, da pokažemo, da nas stem še niso pobili. Tukaj smo v varnem zavetju, da mrzli veter — ki nas je iz šole pihnil, nam ne pride do živega.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju imelo je nedavno svoj II. občni zbor, pri katerem je na predlog g. podpredsednika D. Dolenca imenovalo častnima udoma dva gospoda, ki sta si pridobila izvanrednih zaslug za prspeh društva. To sta gospoda Jakob Pukl, predsednik in Vinko Kruščić, pevovodja društva. Ta predlog je bil enoglasno in navdušeno sprejet. V odbor so bili izvoljeni gg.: Jakob Pukl, predsednikom; Dragotin Dolenc, podpredsednikom; Rudolf Malič, tajnikom; Jakob Šemé, blagajnikom; Alojz Repič, Fran Šusteršič, Ivan Vončina, odbornikom; Ivan Peterman, Gabrijel Mežnar, Franjo Merlak, odbornikovim namestnikom; Jos. Božič, Jos. Smerdu, Karol Tomšič, preglednikom. — Društvo je prošlo leto priredilo: Anton Slomšekovo slavnost, devet zabavnih večerov in tri izlete (dva v Maria Enzersdorf, in enega v Gorenji St. Vid). Odbor je enemu članu dovolil posojilo, ter samo v petih slu-

čajih dovolil podpore, v dveh slučajih je rešil dve Slovenki iz nujne bede. Za družbo sv. Cirila in Metoda so članice Jelica Kruščić, Marica Pukl, Anica Šusteršič in Ana Kruščić nabrale 200 kron. Za sodelovanje je izrekel občni zbor toplo zahvalo slavnemu »Sloveniji«, predsedniku g. Rusu, gg. Božiču, Roštokarju, Ašču in Kozini, pa tudi g. Prijatelju, ter pevovodju g. Kruščiću in vsem gosp. pevkam in gg. pevcem. Društvo je lepo napredovalo.

Iz Celja. Predstava igre »Rokovnjači« Kakor »Deseti brat«, tako so tudi »Rokovnjači« dosegli velikanski uspeh na nasem odru. Lahko rečemo s tem dvema igrama si je pridobilo naše slovensko gledišče ime. Vzbudilo se je zanimanje za slovensko dramo v našem slovenskem kmetu, v našem slovenskem delavcu. Tudi prejšnje predstave so bile sicer dobro obiskane, pa le večinoma od intelligence; med tem ko je bilo pri teh predstavah že polovico gledalcev kmetskega in delavskega stanu. In to je velike važnosti, to je zgodovinskega pomena za razvoj slovenske samozavesti v Celju in okolici. Kako je bilo igranje samo, se lahko sklepa iz laskavega priznanja pri predstavi navzočega pisatelja g. Govekarja: »da so se nekateri prizori celo boljše izvedli kot v Ljubljani.« — Za naše izvirne slovenske igre zanima se ves slovenski svet. Tako so si prišli ogledati igro iz oddaljenih krajev, kakor iz Braslovč, od Sv. Duha pri Ločah, iz Kozjega, iz Maribora, iz Ptuja, Ormoža, iz Gornjega Štajerja in celo iz Dunaja. Vse to pa naši nasprotniki gledajo z velikim zavidanjem, in tuhtajo in misijo, kako bi nam škodovali. To pa nas nič ne ovira. Vkljub temu gremo naprej, mi Slovenci — ne sicer v surovosti, kakor naši nasprotniki, pač pa v omiki.

Iz drugih krajev.

Zarota proti sultani. Iz Carigrada se zopet poroča, da so odkrili zaroto proti sultanu. Dva sultanova adjutanta sta radi tega pod ključem in aretiran je Osman paša.

Konjska čast. Perzijskega šaha konji imajo rudeče pobarvane repe, kar velja v Perziji za zelo visoko čast.

Gledališki škandal v Lizaboni. Predstave v kraljevem dvornem gledališču v Lizaboni so morale prenehati, ker je bilo gledališče — preumazano in se je občinstvo branilo vsesti se na sedeže. Na pustni torek so se Lizabončani v gledališču tako ometavali s konfetijem in cvetlicami, da je vsa ta zmes ostala na sedežih. Gledališkega intendanta je to silno razjezilo in pustil je vse tako, kakor je občinstvo nametalo, ter je prepovedal vsako snaženje. Naslednji večer je bila gala-predstava, katere se je udeležil tudi kralj. Občinstvo se ni brigalo za kraljevo navzočnost ter je pričelo strahovito teptati. Ko se je vzdignil zastor, leteli so stoli na oder. Občinstvo je hotelo intendanta linčati. Kralj in kraljica sta zapustila gledališče in odredila, da so naslednjega dne morali priti v gledališče ognjegasci, ki sedaj čedijo gledališče in brišejo proč sledove pustnega torka.

Svečnike vrgla v sodnika. Pri okrajnem sodišču v Kr. Vinohradih je bila obsojena 30 letna Marija Haak radi potepanja na pet tednov zapora. Komaj ji je sodnik naznal razsodbo, zagrabilo je obsojenka dva svečnika in ju vrgla v sodnika. Svečnika sodnika nista zadela.

Velikanska nesreča. Pri Teluride Colorado je, kakor se poroča iz Newjorka, snežni plaz podsul in potegnil seboj v prepad 39 delavcev, ki so mrtvi. Ko so drugi delavci prihiteli na pomoč, usul se je drug plaz, ki je zasul 40 delavcev.

Dinamit ga je raznesel. V Lebringu na Sred. Štajerskem je neki delovodja pri vodovodu imel v žepu dinamit. Zadel se je ob nek tram, dinamit je eksplodiral in delovodjo popolnoma razstrgal.

Grozna nesreča. Zadnjo soboto po noči dogodila se je v tržaški svobodni luki grozna nesreča. Ko so po železniškem tiru premikali vozove, zadel je zadnji wagon

nekega tovornega vlaka, premikajočega se nazaj, v 49letnega železniškega čuvaja Ant. Černigoja, ga vrgel na tir ter popolnoma prerezel na dvoje; Černigoj je ostal na mestu mrtev.

Zverinsko zabavo si je privoščilo v ogrski vasi Palanka nedavno pet kmečkih fantov. Privezali so slaboumnea pastirja Petkevicsa na železni stol, okrog njega pa raztrosili otep slame ter jo zažgali. Pretresajoči krik nesrečnega pastirja jim je bil v zabavo. Nekaj kmetov je potem prihitelo in osvobodilo Petkovicosa, ki je bil že ves opečen in nezavesten. Zločince so prijeli orožniki.

Gospodarske drobtinice.

Kako se branimo proti pomladanski slani? V vinogradu, pa tudi na polju, napravila pomladanska slana, če se prikaže, ko so rastline že pognale, lahko strašno škodo. Posebno na trti ni vničen samo sad dotičnega leta, ampak poškodovana je tudi trta sama lahko za več let. Ni čuda tedaj, da se je umni trtorejec poprijel vsakega sredstva, s katerim bi zamogel odgnati tega hudega sovražnika.

Največkrat pomrznejo trte v jasnih in mirnih nočeh meseca maja, ko so deloma že pognale. Posebno dne 13. 14. in 15. maja (tri ledeni možje) je jako nevaren, a pozneje ni več nevarnosti. Če je noč oblačna, se pridružuje gorkota prejšnjega dne pri zemlji, a ta se ne more tako močno razhladiti, da bi rastline pomrznile. Če pihlja nekoliko vetra, ne škoduje slana v isti meri kakor če je mirno. Zato pa vidimo, da je slana v dolinah in rečnih strugah jako pogosta, med tem ko je v viših legah bolj redka. V kraje, ki so podvrženi preveč slani, ne smemo tedaj zasajati svojih vinogradov.

Da se deloma ubranimo škode, katero nam provzročuje pomladanska slana, je več sredstev. Med temi se je najbolj sporeslo kajenje ali naprava dima nad trtnimi nasadi. V ta namen je treba, da se združijo vsi trtorejci dotičnega okraja ter žgejo v nevarnih nočeh tvarine, ki napravljajo mnogo dima. Dim ima namreč namen, da naredi nad vingradi nekak oblak, ki varuje gorkoto pri zemlji. Ta oblak varuje pa tudi prve jutranje solnčne žarke, ki provzročajo, da se trta hitro raztopi in na ta način pomrznje. Skušnja nači, da se tudi pozebla rastlina lahko ohrani pri življenu, če se počasi stopi. Radi tega, da zmrznejo rastline v vzhodnih legah povprečno mnogo bolj pogosto nego v zapadnih. Tudi drevesna debla so navadno le na jutranji strani ozebla in zamrla, med tem ko so na večerni še zdrava. Kdor ima sadovnjak, se o tem prav lahko prepriča.

Da pa dosežemo s kajenjem dober uspeh, napravljati moramo dim na več krajih tako, da se vleže ta še predno se zemlja razhladi nad vsemi vinogradi. Če je prostor le majhen, ni ga mogoče braniti na ta način, ker uide dim še predno doseže svoj namen. To delo napravljati je tedaj le z združenimi močmi. Kadenje se pričenja na strani, od koder prihaja veter, kateri raznese dim nad vinograde.

Dim se napravlja lahko iz vseh tvarin, ki počasi gorijo in se močno kadijo. Te dobivamo v vinogradu ali pa si jih preskrbimo od drugod. Glavna stvar je, da so za časa, ko jih potrebujemo, na mestu. Zato jih moramo že preje pripraviti v vinogradu in kadar se bliža nevarnost, jih je samo prižgati. Tvarine, ki se v ta namen navadno rabijo, so: listje in plevel iz vinograda, trtno rožje, staro čreslo, žaganje, kotran, premog, trava in pokvarjeno seno itd. V tvornicah se napravljajo zato tudi posebne tvarine, ki dajejo dosti dima. Kadar se pali, paziti je, da se tvarine kadijo, a ne gore s plamenom, kar se lahko doseže s tem, da se primeša nekoliko zemlje, ki brani zraku do goriva.

Zadnje čase se ponujajo posebni instrumenti, ki kažejo sami, kedaj se bliža nevarnost. Vendar so pa navadno predragi, da bi se mogli povsodi kupiti, posebno pa še zato, ker dosežemo z dobrim topomerom ravno

to, kar nam kažejo take priprave. V glavnem naj povem, da je tem bližja nevarnost, čim nižja je toplota in čim bolj suh je zrak. Če znese zvečer toplota samo 2° C in je nebo vedro ter zrak miren, lahko se računi, vsaj v nižinah, na ponočno slano. Čim višja pa je toplota, tem manjša je nevarnost. V takih

dneh in nočeh naj se toplota večkrat opanjuje in iz sprememb lahko preračunimo nevarnost.

Iv. Vuk.

Loterijske številke

Linc 8. marca:	24, 46, 90, 26, 7,
Trst > >	27, 84, 51, 43, 24.

Društvena naznanila.

Dne 16. marca: »Katal. slov. polit. društva Sloge« občni zbor v dvorani okrajnega zastopa v Ormoži ob polu 11. uri predpoludne.

Dne 19. marca: »Delavskega podpor. društva v Celju« društveni praznik. Zjutraj maša, sestanek društvenikov. Zvečer društ. večer ob 7. uri v Nar. domu. Godba, petje.

Živinjski sejem

bode na Frankolovem dne 17. marca t. l.

Zahvala.

Za prisrčno sočutje povodom bolezni in smrti našega ljubljenega sina in brata

FRANČEKA, učenca 3. razreda c. kr. gimnazije v Mariboru,

za obilno vdeležbo pri pogrebu izrekamo vsem najprisrčnejšo zahvalo, posebno pa milost. gospodu kanoniku Majcenu za zadnji blagoslov in vodstvo pogreba, gosp. ravnatelju, gosp. razredniku in vsem gg. profesorjem c. kr. gimnazije, vlc. gg. dr. Medvedu, Kaučiču, Vrežetu in našemu vlc. gosp. dekanu; vsem součencem za krasni venec in sploh vsem dijakom, kateri so se njegovega pogreba vdeležili kakor tudi vsem Jareninčanom, kateri so sočutje z nami imeli in mu zadnjo čast izkazali.

Jarenina, dne 8. sušca 1902.

121 1-1

Žaluoča obitelj Supaničeva.

Vabilo.

Kmetijsko društvo v Rečici,

reg. zadruga z omej. zavezo,
ima svoj

120 1-1

tretji redni občni zbor

v pondeljek, dne 24. sušca,
ob 10. uri dopld., v gostilni Tostovršnika.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa za l. 1901.
3. Volitev treh članov predstojništva § 28 zadružnih pravil.
4. Razni nasveti.

P. T. Za slučaj, da ne bi bil na določeni dan občni zbor sklepčen, vrši se drugi občni zbor § 24, osem dni pozneje, na tisti uri in z istim dnevnim redom, kateri bode brezpogojno sklepčen, ne oziraje se na število posameznih zadružnikov.

K obilni vdeležbi vabi vse zadružnike

načelstvo.

V A B I L O

na

• o b ě n i z b o r •

Hranilnice in posojilnice v Šmarji,

reg. zadruge z neom. poroštvo,

v nedeljo, dne 16. sušca ob 3. uri popoludne v lastni hiši.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje letnega računa za l. 1901.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Nasveti in slučajnosti.

Ako ni občni zbor sklepčen ob 3. uri, se isti vrši ob 5 1/2 uri popoludne po istem dnevnem redu v smislu § 40 lit. b zadržnih pravil.

Načelstvo.

s preo vred, lepim saponosnikom in nji vami, se radi starosti pod roko proda. Posestvo leži v Malečniku v občini Sv. Petra pri Mariboru, pol ure od mesta. Povpraša naj se pri lastniku Juriju Klemenčič istotam.

114 2-1

Hiša s 5 sobami, vrt, njiva, svinski hlev se proda za 3200 gld. (600 gld. lahko ostane) v Studencih št. 18 pri Mariboru.

114 2-1

Lepo posestvo s hišo, hlevom, s preo vred, lepim saponosnikom in nji vami, se radi starosti pod roko proda. Posestvo leži v Malečniku v občini Sv. Petra pri Mariboru, pol ure od mesta. Povpraša naj se pri lastniku Juriju Klemenčič istotam.

74 3-2

Samo v teh zavojih se dobiva pristna, tako splošna priljubljena

Kathreinerjeva . . . . .
Kneippova sladna kava

Uradne
pečate
priporoča
tisk. sv. Cirila

Vsaka beseda
stane 2 v.

Najmanja
objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnštvo se mora znak za odgovor pridejati.

Kupi se.

Malo zidano hišo z dvema sobama, pri kateri je po dva orala zemljišča in sadenosnik in leži blizu kakega trga ali mesta, želim kupiti. Vse mora biti v najboljšem stanu. Zadnja cena in kraj se naj naznani do 20. marca t. l. na naslov: I. Bežjak v Poberžu št. 144 pri Mariboru.

119 1-1

Proda se.

Dva lepa travnika na Lazah, ki ležita blizu okrajne ceste, katera pelje proti Sv. Jakobu v Slov. gor., se takoj prodasta. Prvi meri 2 oral 587 □ sežnjev, drugi 2 oral 1385 □ sežnjev. Eden je cel potrošen s tomažežem žlindro. Ceno pove lastnik Ignacij Supanič v Vajgnu pošta Jarenina.

122 5-1

Nova hiša z malim posestvom in parlet obstoječo trgovino tik cerkev se prodaja ali da v najem. Naslov pri upravn.

3-3

Hiša in vila v Mariboru s sadnim in zelenjadnim vrtom, studencem, za upokojence posebno primerno, je na prodaj. Več pove Anton Merčun, Maribor, Weinbauergasse 23.

105 3-2

Novo zidana, enonadstropna hiša 20 minut iz mesta v Radvanju se proda z 2 oraloma njive in travnikom v Radvanju št. 112. Hiša leži pri cesti in potoku ter je pripravna za izvrševanje vsakega obra. Cena 5500 gld., 2000 gld. lahko ostane. Natančnejše pogoje daje posestnik.

96 3-1

Trdogorske kanarčke (harcer), petelinčke – z brezplačnim zavojem in v 8 dni poskus – 10 do 30 K, samičice 2 do 3 K priporoča odgojišče žlahtnih drdračev I. E. Weixl v Mariboru, Zofjni trg. 3, levo, 2. nadstropje. Vprašanjem, znamko za odgovor.

103 3-1

Lepo posestvo 10 minut oddaljeno od cerkve z lepim zidanim poslopjem, 56 m dolgo, potem 14 oralov njiv, travnikov in gozdov, se proda za nizko ceno. 1000 gld. ostane na posestvo, ostalo pa se plača pod lahkim pogoji. Več se izve pri g. Kosi Franc, gostilničarju pri Sv. Tomažu blizu Ormoža.

117 3-1

Hiša s 5 sobami, vrt, njiva, svinski hlev se proda za 3200 gld. (600 gld. lahko ostane) v Studencih št. 18 pri Mariboru.

114 2-1

Lepo posestvo s hišo, hlevom, s preo vred, lepim saponosnikom in nji vami, se radi starosti pod roko proda. Posestvo leži v Malečniku v občini Sv. Petra pri Mariboru, pol ure od mesta. Povpraša naj se pri lastniku Juriju Klemenčič istotam.

74 3-2

Hiša z vrtom se proda za 1850 gld. Janez Stern, občin. Poberž št. 196, Maribor.

101 3-2

Lepo posestvo p. d. Svečko v občini Legen, pol ure od mesta Slovenskegrade, obstoječe iz hiše s tremi sobami, gospodarskem poslopjem z domaćim mljinom, kateri je tik poslopja, voda goni tudi mlinilico in rezalni stroj na škednju, stavbe so zidane. — Posestvo obsegajo 41 oralov 606 □ sež. njiv, travnikov in gozdov, tudi se lahko za 1500 K lesa izsekajo, travnik se radi napeljavajo vode trikrat v letu kosi. Posestvo se radi rodbinskih razmer proda za 8500 K, od katerih lahko 4800 vrnjenih ostane. Več pove Anton Robin v Podgorji pri Slovenskegradci.

97 3-2

Radi preselitve prodam moje prav lepo in dobro posestvo, oddaljeno četrte ure od farne cerkve sv. Jurija ob juž. žel., ki obstoji iz 10 oralov 340 sežnjev dobro obdelanih ter rodovitnih in v prav lepi ravni ležečih njiv in travnikov, prav lep gozd, ki meri 11 oralov 380 sežnjev, sprav lepo novo zidano in opoko krito hišo, pri kateri je mnogo lepega in rodovitnega sadnega drevja in z drugimi v dobrem stanu obstoječimi gospodarskimi poslopiji. Cena primerna in se izve pri lastniku tega posestva, denarja se ne potrebuje veliko, ker nekaj se lahko obrestuje. Avguštin Kincl, posestnik v Hrušovcu, pošta Sv. Jurij ob juž. žel. 98 2-2.

Proste službe.

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanjem, deloljubnem in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.70 Gračec, poste restante.“ 222

Izkušena babica prosi službe kot okrajna babica. Naslov pri upravn.

95

Gospodarica in kuhičarica išče službe v kakšen farovž. Naslov pri upravnštvo.

100 3-2

Učenec, ki je izvršil z dobrim uspehom ljudsko šolo, sprejme se takoj v trgovini z mešanim blagom pri Ivan Koletnikovi naslednici na Črni gori pri Ptuju.

112 3-1

Kolarskega učenca in poštene hiše sprejme Matija Kukovec, kolarski mojster pri Sv. Andreju v Slov. gor.

111 3-4

Močnega mesarskega učenca sprejme Friderik Reisman v Maribor, koroške ulice št. 66.

118 3-1

V najem se išče. Gostilno ali trgovino želi vzeti v najem. Kdo, pove upravnštvo.

106 2-1

Semena!**Semena!****Razne vrste pese (rone)**

dalje raznovrstno **semena za zelenjavo, evetlice, posebno pa za detelje in trave**
vseh vrst in v najboljši kvaliteti priporoča 89 12-2

M. Berdajs,
Maribor trgovina z mešanim blagom in semenjem Maribor

Dr. T. Birngast

110 3-1 zdravnik vseh strok

naznana s tem slavnemu občinstvu, da se je pri Sv. Trojici v Slov. gor. hiš. št. 51 (poprej zdravnik Deanino) nastanil ter se priporoča v blagohoten obilen obisk.

Pekarija

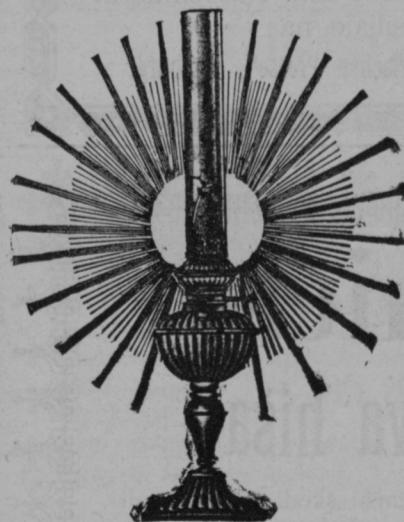
celo nova, z jako dobro pečjo, s tremi sobami, vrtom, deležem njive in pravico do žganjetoka, ležeče tik okrajne ceste, se da takoj pod ugodnimi pogoji v najem. V okraju je precej velik premogokop in je obrt brez konkurenco. Vprašanja naj se pošljajo na lastnika Simon Marinšek, posestnik v Zrečah pri Koničah. 77 3-3

Išče se orgljavec,

Prednost ima oženjeni. Služba se lahko nastopi s prvim aprilom t. l. Več pove Cerkveno predstojništvo pri Svetnjah (Ormož). 116 2-2

Petrolna žarnica

(Petroleum-Glühlicht)

Popolna ljudska svetilka 15 K

daje najlepšo belo svetilbo za 80 sveč, je najcenejša luč, ker zadostuje en liter navadnega petroleja 12 ur, stane torej za uro 2 in pol vinjarja, z lahkim ravnanjem in brez vsake nevarnosti. Popolna duša stane 12 K in se more priviti na vsako svetilnično telo, če je luknja 40 ali tudi več mm v premeru, — Namizne, stenske in viseče svetilke ter cestne svetilnice, kakor tudi vsi posamezni deli se dobivajo pri **zastopu „avstrijske družbe za petrolne žarnice“ I. E. Weixl, Maribor, Zofijni trg 3.** Razglede prosto. 23 4-4

Zeljno seme!

Seme pravega kašelskega zelja prodaja Ig. Mercina, posestnik v Zg. Kašlju, p. Zalog, Kranjsko, za 1 K navadno žlico. To zelje rodi v vsaki zemlji ter naredi lepe, trde glave, zato se vsakemu kmetovalcu toplo priporoča. — Naročilu je ob jednem pridejati denar.

Priznanje. 81 2-2

Vaše zeljno seme, ki ste mi ga lani poslali kot vzorec se je prav dobro obneslo. Za kar se Vam zahvaljujem.

Jakob Krajnc, kolarski mojster pri Sv. Duhu v Ločah.

Tesarski mojster

se priporoča za

vsa tesarska dela
za mesto in okolico.

Nove stavbe kakor tudi popravila se izvršujejo točno in zelo po ceni.

94 3-2

Jožef Nekrep
Maribor,
Koroško predmestje, Duhatschg.

KUVERTE

s firmo priporoča

**tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.**

M. E. Šepc,

trgovec v Ormoži,

priporočam svojo veliko zalogu

manufakturnega in špecerijskega blaga

kakor železa vsake vrste. — Posebno še opozarjam slavno občinstvo na mnogovrstno izberbo sukna, različne barhente, tkanine in platna, odeje, koce, volnene, suknene in svilne robe itd. P. n. občinstvo vabim, da si pri nakupu za jesen in zimo ogleda mojo trgovino ter se prepriča o posebno ugodnih cenah.

Z velespoštovanjem

543 — 11

M. E. Šepc.

Kmetijska zadružna pri Sv. Trojici v Slov. gor. ima na razpolago veliko zalogo

dobrega in zrelega sira.

Ker je cena siru jako nizka, vabi torej trgovce in gostilničarje, posebno pa slav. društva, da bi se o dobruti sira prepričali ter omenjeni zadružni po odjemanjem sira k nji obstanku pomagali. 90 2-2

Občinski redar.

V občini trg Žalec se razpisuje služba občinskega redarja ob jednem sluga, katero je nastopiti s 1. aprilom 1902. — Plača znaša od občine 480 kron in 160 K posebej, skupaj 640 K na leto, prosto službeno stanovanje in obleka ter zavarovanje zoper nezgode.

Zahteva se neomadeževan značaj, popolno znanje slovenščine v besedi in pisavi, nemščine pa v besedi.

Prošnje opremljene z domovnico in spričevali dosedanje službe, se naj pošljajo **do 15. marca 1902 županstvu trg Žalec.** 83 3-3

Občinski urad trg Žalec,

dne 19. svecana 1902.

Slovenska liturgična knjiga!

Novo!**Novo!**

Obrednik za organiste.“

Obsegata vse obrede, ki se obhajajo med letom po župnijskih cerkvah na deželi n. pr. na Svečnico, Pepelnico, Cvetočno nedeljo, Veliki teden, Markovo i. t. d., blagoslavljanie vode na praznik sv. Štefana, vina na god sv. Janeza, hiša na god sv. Treh kraljev, nove šole, novih orgel i. t. d., sprejem novega župnika, škofa i. t. d. Knjiga lično v platno vezana z rudečo obrezo stane s pošto vred **1 K 60 v.** pri založniku č. g. M. Štraki, kn. šk. revidentu v Mariboru, Stajersko.

Novo!**Novo!**

Koralni napevi v navadnih notah!

Orgeljski stavbar.

Ker sem prevzel že dalje časa znano firmo mojega očeta Franc Naraks, naznjam č. gg. duhovnikom, da izdelujem **cerkvene orgle po najnovejšem sistemu** (mehanizem s cevjo na stoške), v čemer sem se vežbal dve leti pri raznih slavnih mojstrih v Paderbornu na Bavarskem. — Predelujem in popravljam tudi starejše orgle. — **Ivan Naraks ml.**, izkušeni orgljarski stavbar.

Petrovče pri Žalecu.

87 3-2

Pri belem zajcu.

Najboljše

in najcenejše špecerijsko blago in moko
prodaja

ANTON HERMETER,
trgovec s špecerijskim blagom

Maribor „pri belem zajcu“ Maribor
Tegetthoffova cesta št. 9.

Priporocam ogrsko moko za kruh kg po 8 1/2, 9 1/2, 10, 11, 12 in 13 kr.,
boljšo ogrsko moko iz paromlina št. 00 kg po 15 kr., št. 0 po 14 kr. Naj-
lepšo kavo kg po 1, 1·10, 1·20, 1·30, 1·40 gld. in naprej. — Riž kg po
10, 12, 14, 16, 18 in 20 kr. 104 1—1

Vsakdo se lahko prepriča, da dobi le pri meni najboljše in najcenejše blago.

Pri belem zajcu.

Trgovina z železnino v Radgoni

Štefan Kaufman

priporoča slavnemu občinstvu najboljše
ocelne motike, lopate in pristno šta-
jersko železo.

● Vse po najnižji ceni. ●
Solidna in točna postrežba.

115 5—1

Najboljši

je Barthelovo klajno apno,
ono prepreči lizavost in glodanje
lesa, prepreči mehčanje kosti, pre-
preči hujšanje, na-
redi živino ješčo,
ukrepi prebavlja-

prašček

za živino

nje, množi mle-
ko ter jajca, na-
redi živino mo-
nejšo in tvori trdo meso. 563 9-6

Za vsako žival neobhod. potrebno. Popisi zastonj.
M. Barthel & Co., Dunaj X.

Prodajalnice v Mariboru: M. Berdajs, L. H. Korošec, Franc
Franež, Josip Kavčič, S. Novak, Max Wolfram in Pahnerja sinovi.

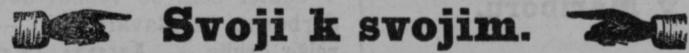
„Vzajemna zavarovalnica“ v Ljubljani Dunajska cesta št. 15 Medyatova hiša

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbi. — Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medyatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska.

Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. 524 26

Rojaki zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

 Svoji k svojim.

Deželni sekundarij Graške občne bolnice . . .

dr. Janko Sernek : : :

naznani, da se je kot praktični zdravnik v Šoštanju na Štajerskem naselil, kjer ordinuje v hiši Posojilnice na glavnem trgu . . .

113 2—1

Ročna sejalnica

za sejanje deteljnega in trav-
nega semena, rži, ovsu, ječ-
mena, koruze itd.

Novo!

Ugodnosti: prihranje-
nje semena, jednakomer-
no in hitro sejanje.
Prospekti na zahtevanje.

Novo!

Komad 50 K po povzetju.
Prospekti na zahtevanje.
Glavna zalog:

Echinger & Fernau

454 25—18 Dunaj XII, Neubaugürtel 7—9.

„Südsteirische Presse“,

časnik v nemškem jeziku, izhajajoč dvakrat na teden, stane mesečno eno krono, za eno leto 12 kron. Slovenci so prošeni, da delajo za razširjenje tega lista, ki je tako dobro uredovan in vsestransko o svetovni politiki kakor o južnoštajerskih razmerah tako podučljiv, da lahko nadomestuje vsaki nemški časnik po slovenskih hišah in narodnih gostilnah. „Südsteirische Presse“ zagovarja odločno ravnopravnost Slovencev in poučuje tuji svet o pravičnih slovenskih težnjah, ter je za to neobhodno potreben. Ko bodo Slovenci dosegli ravnopravnost narodno, v šoli in uradu, še le tedaj lahko list preneha. Zahtevajte list po gostilnah in kavarnah, kjer so na razpolago že drugi nam sovražni listi. Naročnina in inzerati se pošiljajo na:

Administration der „Südsteirischen Presse“, Marburg.